

Ευθύς - πλάγιος λόγος

Οι ευθείες ερωτηματικές προτάσεις μετατρέπονται στον πλάγιο λόγο τα ερωτηματικά, τα αναφορικά επιρρήματα και τις αναφορικές ερωτηματικές αντωνυμίες εισαγωγής ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΛΑΓΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

Εισαγωγή Ευθέος Λόγου	Εισαγωγή Πλαγίου Λόγου	Παραδείγματα	
		Ευθύς λόγος →	Πλάγιος λόγος
Τα ερωτηματικά μόρια τρέπονται: οὐκουν οὐκοῦν ἄρα ἄρ' ἄραγε χωρίς ερωτηματικό μόριο πότερον.... ἢ ἢ	εἰ	Θεός ἐστιν; ἄρ' αὖ γε τοῦτ' ἄρ' ἐγὼ ποτ' ὄψομαι;	Σαφῶς δ' οὐκ οἶδ' εἰ θεός ἐστιν. Ἦπόρει εἰ τοῦτ' ὄψοιτο ποτε.
Οι ερωτηματικές αντωνυμίες ἢ διατηροῦνται ἢ τρέπονται στις αντίστοιχες αναφορικές: τίς πόσος ποῖος πότερος πηλίκος	πότερον/ πότερα.... ἢ εἰ... ἢ εἴτε... εἴτε ἐάν... ἢ	Πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιέναι. Τίς εἶ; Τίνες ἂν τολμήσειαν εἰπεῖν ψευδῆ; Πόσῃν ὁδὸν διήλασάτε;	Διηρώτα (τὸν Κύρον) πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιέναι. Ἡρώτων αὐτόν τίς/ ὅστις εἴη. Ἔγωγε ἀπορῶ οἵτινες ἂν τολμήσειαν εἰπεῖν ψευδῆ. Ἐκ δέ τούτου ἐπυνθάνετο ἤδη αὐτῶν καὶ ὁπόσῃν ὁδὸν διήλασαν.
Τα ερωτηματικά επιρρήματα ἢ διατηροῦνται ἢ τρέπονται στα αντίστοιχα αναφορικά: ποῦ ποῖ πῇ πῶς πόθεν πότε	ὅπου ὅποι ὅπῃ ὥς/ ὅπως ὅθεν/ ὁπόθεν ὅτε/ ὁπότε κ.λπ.	Πῶς ἂν τήν μάχην ποιησαίμεθα; Ποῖ ἄγοιμεν; Πῶς οἱ νέοι ἄριστοι ἔσσονται;	Ἐβουλεύοντο πῶς/ ὅπως τήν μάχην ποιήσαιτο. Ἠπόρουν ὅποι ἄγοιντο. Σκοποῦμεν ὅπως οἱ νέοι ἄριστοι ἔσσονται.

3) Μεταβολή προσώπων, προσωπικών, κτητικών και αυτοπαθητικών αντωνυμιών.

ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Πρόσωπο	Προσωπικές	Κτητικές	Αυτοπαθείς	Πρόσωπο
α'	Ἐγώ/ἡμεῖς	ἐμός/ἡμέτερος	ἐμαντοῦ/ἡμῶν αὐτῶν	γ'
β'	σύ/ὑμεῖς	σός/ὑμέτερος	σεαυτοῦ/ὑμῶν αὐτῶν	α'
α'	οὗτος, αὐτός/σφεῖς	ἐαυτοῦ	ἐαυτοῦ/σφῶν αὐτῶν	γ'

Σημείωση: Ο πίνακας που δίνουμε δεν είναι απόλυτος, αλλά δείχνει αυτό που κατά κανόνα ισχύει. Για να βρούμε το σωστό πρόσωπο πάντα μεταφράζουμε στα νέα ελληνικά και με βάση τό νόημα κάνουμε τις αλλαγές των προσώπων.